

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб», поданий народними депутатами України П. Фроловим, М. Ткаченком та іншими (реєстр. № 11281 від 21.05.2024).

2. Завдання законопроекту

Законопроектом запропоновано внести зміни до законів України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», «Про оренду державного та комунального майна», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про дошкільну освіту», «Про вищу освіту», «Про освіту» та передбачити:

проведення обстеження об'єктів нерухомого майна державної, комунальної та за бажанням власника приватної форми власності, які можуть бути використані для забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом;

створення інформаційної бази даних об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб – інформаційно-комунікаційної системи, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення, надання відомостей про об'єкти державної, комунальної та за бажанням власника приватної форми власності, а саме: земельні ділянки, житлові будинки, будівлі, споруди (їх окремі частини), квартири, житлові та нежитлові приміщення та інші об'єкти нерухомого майна, які використовуються або можуть бути використані для проживання внутрішньо переміщених осіб (далі – Інформаційна база даних), держателя та адміністратора якої визначає Кабінет Міністрів України;

утворення Координаційних комісій при обласних, Київській міській державних (військових) адміністраціях (далі – Координаційні комісії) та Регіональних комісій з обстеження при районних державних (військових) адміністраціях (далі – Комісії з обстеження) з метою обстеження об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб і наповнення Інформаційної бази даних;

поширення норми щодо передачі в оренду державного та комунального майна без проведення процедури аукціону на державні та комунальні підприємства, громадські та благодійні організації, які забезпечують проживання внутрішньо переміщених осіб;

встановлення Кабінетом Міністрів України пільгових умов розрахунку орендної плати за державне та комунальне майно з метою забезпечення проживання внутрішньо переміщених осіб для державних та комунальних підприємств, громадських та благодійних організацій;

віднесення до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад питань розподілу та надання відповідно до законодавства

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000A2FE2E00178CAB00

Підписувач Улютін Денис Валерійович

Дійсний з 04.11.2022 13:28:15 по 04.11.2024 13:28:15

Міністерство фінансів України

05130-10-3/17311 від 05.06.2024

житла, яке отримано в оренду, користування (у тому числі комунальними підприємствами, установами, організаціями);

надання під час дії воєнного стану та протягом трьох років після його припинення чи скасування майна освітніх закладів (професійної, професійно-технічної, дошкільної, вищої освіти тощо), яке не використовується за призначенням 12 місяців поспіль, в оренду для проживання внутрішньо переміщених осіб у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Законопроектом передбачено, що фінансування витрат на створення, формування та ведення Інформаційної бази даних здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законом.

Реалізація запропонованих змін потребуватиме виділення додаткових коштів з державного бюджету.

Також застосування пільгових умов розрахунку орендної плати за державне та комунальне майно, яке передається в оренду для забезпечення проживання внутрішньо переміщених осіб державним та комунальним підприємствам; громадським та благодійним організаціям може призвести до зменшення доходів державного та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Фінансово-економічних розрахунків до законопроекту відповідно до вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України і статті 91 Регламенту Верховної Ради України розробник законопроекту не надав.

У зв'язку з відсутністю показників для обрахунку відповідних положень законопроекту Міністерство фінансів України позбавлене можливості спрогнозувати обсяг додаткових видатків державного бюджету та вартісну величину впливу на показники державного та місцевих бюджетів.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень акта може вплинути на показники державного та місцевих бюджетів у поточному бюджетному періоді.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Положення законопроекту не стосуються бюджетних правовідносин.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроектом запропоновано внести зміни до статті 15 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» (далі – Закон) і поширити норму щодо передачі в оренду державного та комунального майна без проведення процедури аукціону на державні та комунальні підприємства, громадські та благодійні організації, які забезпечують проживання внутрішньо переміщених

осіб, а також доручити Кабінету Міністрів України встановити пільгові умови розрахунку орендної плати за державне та комунальне майно для забезпечення проживання внутрішньо переміщених осіб для державних і комунальних підприємств; громадських і благодійних організацій.

Слід зазначити, що пунктом 6¹ Прикінцевих положень Закону визначено, що під час дії воєнного стану Кабінет Міністрів України може встановити інші правила передачі в оренду державного та комунального майна, ніж ті, що передбачено Законом.

Так, пунктом 13² постанови Кабінету Міністрів України від 27.05.2022 № 634 «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» визначено, що на період воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення чи скасування:

комунальні підприємства, які повністю або частково фінансуються за рахунок місцевого бюджету, утворені органами місцевого самоврядування, юрисдикція яких поширюється на визначені території, для яких не визначено дати завершення бойових дій або тимчасової окупації, мають право на отримання в оренду державного майна без проведення аукціону з метою облаштування гуртожитків для тимчасового проживання внутрішньо переміщених (евакуйованих) осіб, житло яких знищено або пошкоджено внаслідок збройної агресії російської федерації;

місячна орендна плата за державне майно, яке використовується для облаштування гуртожитків для тимчасового проживання внутрішньо переміщених (евакуйованих) осіб, житло яких знищено або пошкоджено внаслідок збройної агресії російської федерації, органами місцевого самоврядування, юрисдикція яких поширюється на визначені території, для яких не визначено дати завершення бойових дій або тимчасової окупації, та утвореними ними комунальними підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково фінансуються за рахунок місцевого бюджету, становить 1 гривню за 1 кв. м площі об'єкта оренди.

Отже, врегулювання зазначеного питання не потребує внесення змін до Закону, оскільки унормовано зазначеними вище нормативно-правовими актами.

Водночас слід зауважити, що відповідно до абзацу другої частини другої статті 17 Закону у разі передачі майна в оренду без проведення аукціону орендна плата визначається відповідно до Методики розрахунку орендної плати, яка затверджується Кабінетом Міністрів України – щодо державного майна та представницькими органами місцевого самоврядування – щодо комунального майна.

Положення щодо створення Інформаційної бази даних з використанням програмного забезпечення, що забезпечує його сумісність і електронну інформаційну взаємодію в режимі реального часу з інформаційно-комунікаційними системами державної форми власності (зокрема Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Державним земельним кадастром, Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Єдиною державною електронною системою у сфері

будівництва, Єдиним державним реєстром судових рішень та іншими публічними електронними реєстрами) потребує надання фінансово-економічних обґрунтувань (зокрема розрахунків), визначення джерел фінансового забезпечення, оскільки у державному бюджеті на 2024 рік таких видатків не передбачено.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2023 № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» передбачено формування Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій узагальненого переліку місць, придатних для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, на підставі переліків місць тимчасового проживання області (м. Києва та Севастополя), затверджених обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями (військовими адміністраціями).

Також підпунктом 4 пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту доручено Кабінету Міністрів України спільно з органами місцевого самоврядування забезпечити утворення та функціонування Координаційних комісій і Комісій з обстеження. Зазначене положення не узгоджується зі змінами до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», а саме частиною сьомою нової статті 4², відповідно до якої Координаційні комісії утворюються при обласних, Київській міській державних (військових), а Комісії з обстеження при районних державних (військових) адміністраціях.

З огляду на зазначене, проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб» потребує доопрацювання, надання фінансово-економічних обґрунтувань та визначення джерел фінансового забезпечення додаткових видатків державного бюджету.

**Перший заступник
Міністра фінансів України**

Денис УЛЮТІН